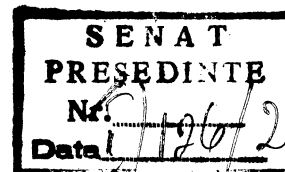
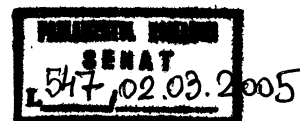

ROMÂNIA

PREȘEDINTELE

La Biroul Prezidențial

București, 1 martie 2005

[Signature]
3. iii. 2005

Domnului Nicolae VĂCĂROIU

PREȘEDINTELE SENATULUI

În temeiul articolului 77 alineatul 2 din Constituția României și al articolului 141 din Regulamentul Senatului, formulez următoarea

CERERE DE REEXAMINARE

asupra

LEGII privind respingerea Ordonanței Guvernului nr.64/2004 pentru completarea art.3 din Decretul-lege nr. 126/1990 privind unele măsuri referitoare la Biserica Unită cu Roma (greco-catolică)

Motivele cererii sunt următoarele:

1. Decretul-lege nr. 126/1990, privind unele măsuri referitoare la Biserica Română Unită cu Roma (greco-catolică), prevede în articolul 3 că *“Situația juridică a lăcașurilor de cult și a caselor parohiale care au aparținut Bisericii Române Unite cu Roma (greco-catolică) și au fost preluate de Biserica Ortodoxă Română se va stabili de către o comisie mixtă, formată din reprezentanți clericali ai celor două culte religioase, ținând seama de dorința credincioșilor din comunitățile care dețin aceste bunuri.”*

Decretul-lege nr. 126/1990 nu menționează în nici un fel calea accesului la justiție în cazul în care fie nu se constituie o asemenea comisie mixtă, fie nu se ajunge la o înțelegere între cele două părți reprezentate în comisie.

2. După apariția Constituției, în decembrie 1991, care prevede în mod expres că accesul la justiție nu poate fi interzis nimănui, s-a considerat că Biserica greco-catolică poate apela la soluționarea pretențiilor sale prin intermediul instanțelor de judecată, având dreptul la reconstituirea dreptului de proprietate. În acest sens s-a pronunțat și Curtea Constituțională care, analizând constituționalitatea art. 3 din

Decretul –lege nr. 126/1990, prin Decizia nr. 23/1993, a stabilit că „... **legiuitorul a înțeles că pentru aceste bunuri care, fiind folosite de stat ... să se reconstituie dreptul de proprietate al Bisericii Române Unite cu Roma, prin modalitatea restituirii lor...**”

În câteva cazuri, Biserica greco-catolică a apelat la instanțele de judecată și a avut chiar câștig de cauză. Însă, au existat și cazuri în care instanțele judecătorești au refuzat să se pronunțe (ex. în 1999, Curtea de Apel din Oradea a considerat că parohia din Sâmbăta nu avea deschisă calea accesului la justiție câtă vreme în cadrul comisiei mixte nu s-a ajuns la o înțelegere.)

În aceste condiții, Biserica greco-catolică a sesizat Curtea Europeană a Drepturilor Omului care, la 25 mai 2004, a decis admiterea în principiu a plângerii, printre altele considerând că articolul 3 din Decretul lege 126/1990 aduce atingere dreptului la un proces corect și echitabil.

3. Urmare a acestei situații de fapt, Guvernul României a promovat Ordonanța de urgență nr. 64/2004 în care articolul 3 din Decretul –lege nr. 126/1990, s-a completat cu un nou paragraf, astfel: **„În cazul în care reprezentanții clericali ai celor două culte religioase nu ajung la un acord în cadrul comisiei mixte prevăzute la alin. 1, partea interesată are deschisă calea acțiunii în justiție potrivit dreptului comun.”**

4. În luna februarie 2005, în cadrul Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale din Camera Deputaților atât reprezentanții Bisericii Ortodoxe Române, cât și cei ai Bisericii greco-catolice, s-au plâns de acest text care, pe fond, nu rezolvă situația restituirii bunurilor cultelor religioase. În final, Camera Deputaților a adoptat o lege prin care Ordonanța de urgență nr. 64/2004 a fost respinsă.

5. Respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2004, lasă nerezolvată problema restituirii bunurilor aparținând Bisericii greco-catolice, soluție nesatisfăcătoare, în raport cu cerințele foarte ferme și clar exprimate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului într-un număr foarte mare de cauze, în care a spus că **„legea trebuie să fie clară și previzibilă. Aceasta presupune ca, ori de câte ori, este obligatorie o procedură prealabilă înainte de a permite părților să se adreseze justiției, această procedură să nu fie excesivă, dimpotrivă să fie precisă și ușor de parcurs. Altfel, însuși accesul la justiție este pus în discuție, ceea ce este inadmisibil într-un stat de drept...”**

Mai mult, reprezentanții Comisiei Europene, după ce au aflat de respingerea Ordonanței, au declarat că urmăresc cu atenție problematica restituirii/retrocedărilor către Biserica greco-catolică, acest aspect făcând parte din criteriile politice privind aderarea României la Uniunea Europeană. De altfel, și rapoartele de țară precizează expres acest lucru.

De asemenea, misiunea diplomatică a României la Vatican a făcut o sesizare recomandând retrimiteră actului normativ în Parlament. De-a lungul timpului, și reprezentanții ai Congresului S.U.A. și ai Administrației S.U.A. și-au manifestat preocuparea față de felul în care se rezolvă situația restituirii/retrocedării bunurilor care au aparținut Bisericii greco-catolice.

6. Textul Ordonanței de urgență nr. 64/2004 menține totuși ambiguitatea textului din Decretul lege nr. 126/1990, în sensul în care nu se prevede nici un termen și nu se prevăd posibilitățile care ar determina apelul la justiție al părții interesate. Pentru acest motiv, vă solicit reexaminarea Legii de respingere a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64 din 13 august 2004 pentru completarea art. 3 din Decretul lege nr. 126/1990 privind unele măsuri referitoare la Biserica Romană Unită cu Roma (greco-catolică), adoptată în temeiul art. 1 pct. III.3 din Legea nr. 291/2004 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 751 din 18 august 2004.

Având în vedere competența legislativă exclusivă a Parlamentului, vă solicităm reexaminarea Ordonanței de urgență nr. 64/2004, sugerându-vă totodată și o eventuală reformulare a textului Ordonanței, urmând ca Parlamentul să decidă forma finală a Legii de aprobare a Ordonanței de urgență nr. 64/2004.

Textul pe care vi-l sugerăm spre dezbateră este următorul:

Art. I

Articolul 3 din Decretul-lege nr. 126/1990 privind unele măsuri referitoare la Biserica Romană Unită cu Roma (greco-catolică), publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 54 din 25 aprilie 1990, se introduce un nou alineat, alineatul 2 cu următorul cuprins:

“Partea interesată va convoca cealaltă parte, comunicându-i în scris pretențiile sale și punându-i la dispoziție dovezile pe care se sprijină aceste pretenții. Convocarea se va face prin scrisoare recomandată cu dovadă de primire sau prin înmânarea înscrisurilor sub semnătură de primire. Data convocării comisiei mixte nu se va fixa mai devreme de 30 de zile de la data primirii actelor. Comisia va fi constituită din cel mult trei reprezentanți ai fiecărui cult. Dacă la termenul stabilit pentru convocarea comisiei aceasta nu se întrunește, sau dacă, nu se ajunge la nici un rezultat în cadrul comisiei, ori decizia nemulțumește una din părți, partea interesată are deschisă calea acțiunii în justiție, potrivit dreptului comun.”

Menționăm că în dreptul românesc există astfel de proceduri prealabile obligatorii ca în cazul litigiilor în materie comercială, unde termenul de convocare a procedurii de conciliere este de 15 zile de la data primirii actelor (art. 270/1 din Codul de procedură civilă) sau în cazul contenciosului administrativ unde se prevede o procedură prealabilă de 30 de zile (art. 7 din Legea nr. 544/2004). În fiecare din aceste cazuri termenele sunt clare, iar părțile știu cum anume să procedeze.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

TRAIAN BĂSESCU